

Ta vare på Oslos natur — følg hagevettreglene!

Avsender:
Bymiljøetaten
Karvesvingen 3
0579 Oslo
Postboks 636 Løren
0507 Oslo

postmottak@bym.oslo.kommune.no
Tlf. 23 48 20 30

Forsidebilde:
Fagerfredløs og hage lupin på begge sider
av et hagegjerde. Begge artene utgjør
svært høy økologisk risiko for norsk natur.

Bilde inni brosjyren:
Diverse hageavfall samlet opp i en
trillebår på Nakholmen.

Ved å være en ansvarlig hageeier bidrar du til å hindre spredning av planter, plantesykdommer, jordmasser, bakterier, virus og parasitter som kan utgjøre en trussel for Oslos unike natur.

I Oslo deler vi bosted med over 13 000 andre arter; både stedegne og fremmede. Stedegne arter er arter som har kommet til et område på egen hånd, mens fremmede arter har kommet med menneskelig hjelp. Noen fremmede arter kan utgjøre en stor økologisk risiko dersom de etablerer seg i naturen.

I Oslo er mer enn 80 % av artene som utgjør høy og svært høy økologisk risiko planter, og mange av dem igjen er hageplanter. Som hageeier har du derfor et stort ansvar for å bidra til å hindre at problematiske fremmede arter kommer seg ut i naturen. Følg hagevettreglene!

Foto: Tiril Myhre Pedersen

Hagevettreglene er utarbeidet av Miljødirektoratet.

1. Bli kjent med hagen din

Første bud i arbeidet med å hindre spredning av fremmede arter med økologisk risiko er å være godt kjent med hvilke arter du har rundt deg. Gratisapper som Artsorakel og PlantNet og en god flora kan hjelpe deg på vei.

Les deg opp på plantene du ønsker deg før du anskaffer dem. Sjekk om arten står på Artsdatabankens fremmedartsliste, og sett deg inn i hvilken økologisk risiko den eventuelt har og hvordan den spres. Produsenter og forhandlere er ikke pålagt å oppgi hvilken risiko en plante har for norsk natur, så det ansvaret må du ta selv. Hvis en plante i hagen din utgjør en risiko for norsk natur må du så godt som mulig sørge for at den ikke sprer seg utenfor hagen.

Er du på reise, ikke ta med deg plantemateriale hjem uten å være sikker på at det du innfører er trygt og lovlig. Husk at jorden planter kommer i også kan inneholde plantesykdommer, sprøytemidler, torv, bakterier, virus, parasitter og diverse andre mikroorganismer.

2. Ikke del planter ukritisk med andre

Plantebyttemarked og frøbibliotek er gøy, men ikke del plantemateriale ukritisk med andre. Noen planter er forbudt å innføre, sette ut og omsette i Norge. Disse artene står på vedlegg I i forskriften om fremmede organismer.

Andre arter som ikke er forbudt kan også utgjøre en høy eller svært høy risiko for norsk natur. Disse bør ikke deles. Vit hva du gir bort og hva du skaffer deg. Om du samler plantemateriale fra naturen, hold deg til frø eller små stiklinger, og ikke samle fra sjeldne, truede eller sårbare arter. Grav heller ikke opp hele planter for å ta med deg hjem.

3. Unngå at planter rømmer

Svært mange av de fremmede artene som utgjør en trussel mot norsk natur har forvillet seg fra hager. Sett deg derfor alltid inn i hvordan plantene du har i hagen kan spre seg, og vit at mange arter sprer seg ved kloning og vegetative skudd, og ikke nødvendigvis med frø. Merk at busker og trær med bær som spres av fugl kan fraktes langt inn i skog og mark.

Har du en komposthaug, sørg for at den er godt avgrenset, og ikke kast arter med høy og svært høy økologisk risiko der. Flytting av jordmasser fra ett sted til et annet kan også føre til spredning av fremmede arter.

4. Kast hageavfallet ditt riktig

Alle typer hageavfall er ulovlig å kaste i naturen. Dette inkluderer jordmasser, torv, stein, grus, pottter, merkelapper, plastnett og lecakuler. Små mengder hageavfall kan kastes i restavfallet, resten leveres på mottak. Sjekk Renovasjons- og gjenvinningsetatens nettsider for oversikt over hvor du kan levere ditt hageavfall.

Kast ALDRI hageavfall i naturen!